English Cottage Garden เรียบง่ายในแบบชนบทอังกฤษ

นำเสนอเมื่อ : 16 พ.ย. 2552

English Cottage Garden เรียบง่ายในแบบชนบทอังกฤษ

ใคร กำลังเบื่อสวนแบบเดิมๆที่เห็นกันอยู่ทุกวันใช่มาหรือ
ทั้งสวนป่า สวนบาลี และสวนไม้เล็กๆที่เริ่มระเบะระเบ่อแล้ว แต่ยังนึกไม่ออกว่าจะจัดสวนอะไรดี...
เราขอแนะนำ "สวนแบบกระทอมสไตล์ชนบทอังกฤษ" (Egglish Cottage Garden)
สวนที่ชวนให้นึกถึงขวาของเครื่องไขกลิ่นอายเก่า ๆ ทุงหญา กลิ่นหอมหวานของดอกไม้ที่แข่งกันบานสะพรั่ง
ซึ่งสามารถนำมาจัดในบานเราได้โดยไม่ตองอลังอลวางศพนาว
เพุะว่าไม่ตองใช้ประดับเมือรรอน ฉีละไขแทนไม้เมืองหนาวได้เป็นอย่างดี แถมยังปลูกกันได้ตลอดปี
ไม่ตองรถดูใบไม่ผลิเหมือนเมืองนอก
แต่เอกลักษณ์ของสวนแบบนี้คืออะไร มีแนวคิดและเทคนิคการจัดอย่างไร เราจะพาคุณมารู้จักกัน

ทำความเข้าใจกับ "English Cottage Garden"
ชวง ปลายคริสตศตวรรษที่ 19 Gertrude Jekyll และ Vita Sackville นักจัดสวนที่มีชื่อเสียงในยุคนั้นเป็นผู้บุกเบิก
นำรูปแบบสวนกระทอมตวนชนบท มาใช้กับสวนขนาดเล็กในเมือง ซึ่งได้ผนใจคนเมืองเขาอยาวจิง
ยอนไปในอดีตกุลหนหนาน้น เต็มที่ครอบครัวชาวไร่ชาวนาใช้ชีวิตอยู่ในท้องทุ่งชนบท อยางเรียบงาย
สาม็อกไปทำไรอุนลูกสัตวเลี้ยง สวนการขาวกับปลูกผักสวนครัวหรือพืชสมุนไพรอยูรอบๆตัวบาน

วันดีคืนดีในช่วงต้นถูดใบไม้ผลิ
ดอกไมนาพลากขนิดหลากสีสัน ที่ขึ้นเองตามธรรมชาติยิ่งผลิดอกบานสะพรั่งไปทั่วบริเวณ
พมุด, ไพ ตราด จอง เสียงที่แขวนอยูบนกำแพงที่พนของโรงเก็บของ หรือโรงนาก็กลายเป็นฉากหลังที่งดงาม
ทำให้เกิดเป็นภาพสวนเล็กๆที่ดูอบอุนขึ้นมา
สวนอังกฤษเป็นสวนแนวจำลองธรรมชาติ ที่มีการแต่งแต้มน้อยกว่าสวนประดิษฐ์
จึงดูกัดใจคุมจักสวนจำยรรมชาติ ประกอบกับขนชั้นอุลาเริ่มมีฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้น
แมบานจะมีพื้นที่เพียงเล็กนอย แต่ก็ยังอยากจัดสวนให้ชื่นใจ
จึงมีการหยิบยืมสวนกระทอมสไตลชนบทอังกฤษ มาประยุกตใช้กับพื้นที่เล็กๆ เน่นเรื่องการใช้งานเป็นหลัก
เชน สวนครัวเก็บกินได้ มีลานหินเป็นมุมเล็กๆสำหรับนั่งจิบชายามบาย

องค์ประกอบที่ใช้ประดับสวน ก็เป็นเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีอยู่ในบ้าน หม้อเก่า กระป๋องเก่า
หรือถังนมที่ขึ้นสนิมก็เก็บมาใช้ประโยชนเป็นกระถางปลูกตนไมได้ เป็นสวนที่มีลักษณะพื้นถิน
แสดงออกถึงแนวคิดแบบพอเพียงและชีวิตที่เรียบงาย ไม่จำเป็นต้องดูแลรักษามากนัก

ลักษณะเฉพาะของสวนชนบทอังกฤษ

ขนาดพื้นที่
สวนชนบทอังกฤษมักเป็นสวนที่มีขนาดเล็ก ดูแลง่าย ไม่ซับซ้อน บริเวณริมรั้วรอบ บ้านจึงเหมาะมาก

ส่วนปิดล้อม
ในชนบทนี้มักต้องปลูกผักทำสวนครัวอยู่ วอูบบริเวณบ้านแล้ว
แนนอนว่าวัวรอบขอบริมคือ สิ่งกอสร้างที่ตองตามมา
เพื่อป้องกันไม่ให้ฝูงสัตวเลี้ยงเขามาเหยียบย่ำ หรือกัดกินพืชผักที่ปลูกไว้

กำแพงหิน อิฐมอญกอโชว่แนว รั้วไม้เตี้ยๆ รั้วเหล็ก หรือรั้วลูวดหนามที่ขึ้นสนิม
จึงเป็นองค์ประกอบที่สามารถสร้างภาพสวนชนบทอังกฤษได้เป็นอยางดี

ซุ้มไม้เลื้อยหรือไม้เถา
อาจเป็นซุมไม้เลื้อยที่ อยู่ตรงทางเข้าหน้าบ้าน
หรือปลูกตนไมให้เกาะแนบไปตามแนวผนัง กำแพง หรือแนวรั้วก็ได้
นอกจากจะใช้เป็นสวนคอนพรับบริเวณทางเขาสวนได้เป็นอยางดีแล้ว
ไมเลื้อยไมเถาที่เกาะเลื้อยไปบนกำแพง อัธรวยใหสวนดูไมกระดางหนเกินไป
มีความเป็นธรรมชาติและเรียบงายอยู่ในตัว

ทางเดิน
สวนชนบทอังกฤษเป็นสวนธรรมชาติ แน่นอนว่าทางเดินก็ควรเป็นทางเดินที่มีรูปร่างอิสระด้วย
และมีสัดสวนเหมาะ สมกับขนาดพื้นที่และการใช้งาน วัสดุที่นำก็ควรเป็นวัสดุที่สอดถึงความเป็นธรรมชาติ
เชน แผนหินธรรมชาติ อิฐ กรวด หรือดินอัดแนน

แปลงไม้ดอกพันธุ์ผสม (Mixed Border)
ลักษณะเฉพาะ ฮีกอยูรของสวนอังกฤษคือ แปลงไม้ดอกพันธุ์ผสมที่ปลอยให้ขึ้นรวมกันอยาง่เป็นธรรมชาติ
ไมมีขอบเปลง ไมตองจัดแตง เลือกชนิดตนไมที่โตตอกและใบมีรูปทรงและสีสันแตกตางกัน
ดูสทุกสนาน นานสนใจ ตองสามารถเจริญเติบโตอยู่ในสภาพูมาตลอดแบบเดียวกันได
นอกจากนี้ควรมไมที่เลือกใชตองเป็นชนิดพืนธุพื้นๆ หาได่ยาก ราคาไมแพง

ของประดับตกแต่งสวน
โดยทั่วไปของตกแตงสวนช่วย เพิ่มจุดเดนและสร้างความน่าสนใจให้สวน
บางครั้งของตูกแตงยังเป็นเครื่องมือ ที่นักออกแบบไชแสดงออกถึงเอกลักษณ์ของสวนแต่ละรูปแบบ
สิ่งสำคัญคือตองรูจักเลือกไชแตนอยชิ้น เพื่อไหองคประกอบนั้นโดดเดนอยางแทจริง
และตองเลือกให้เหมาะกับรูปแบบ สวน เชน อางน้ำนก น่าศึกาแดด ภาชนะสังกะสีเคลือบ ประติมากรรม

ขั้นตอนการจัดสวนสไตล์ชนบทอังกฤษ

1. วาง ผังบริเวณบ้าน โดยแบ่งส่วนพื้นที่ใช้งานตามความต้องการ
เชน จัดมุมหนึ่งเป็นมุมทำงานในสวน มุมนั่งเสน มุมผักสวนครัว มุมแปลงดอกไม้

2. กำหนด แนวทางเดินเพื่อเชื่อมตอทางเข้าบริเวณรั้วหน้าบ้านกับตัวบ้าน และส่วนต่างๆ ในสวน
กะชุมาทางเดินไหกวางพอกับการใช้งาน
แตถาพื้นที่เล็กแนะนำใหทำทางเดินเป็นสวนเดียวกับจานอเนกประสงค์
เลือกวัสดุปูพื้นที่ให้ความรู้สึกเป็นธรรมชาติ อาจไชแผนหินธรรมชาติ กรวด แม่น้ำ หรือแผ่นอิฐมอญก็ได้

3. ทำโครงสร้างที่จะใช้เป็นจุดเดนในสวน
เชน ซุมโครงสำหรับกุหลาบเลื้อย หรือลานหินแร็งรูปวงกลมสำหรับวางอางน้ำนก หรือเป็นลานนั่งเล่นในบ้าน

4. เลือก พรรณไม้ที่ให้ความรู้สึกเป็นสวนอังกฤษ ไม่ว่าจะเป็นไม้ดอกอยุหลายปี
เชน แฮมปนัง เซ็มปิดอาเวีย มชุลเรีย แววาเชียร ไมพ้วบางชนิด เชน วานนางกวัก วานนางกุ้ม วานสี่ทิศต่าง
หรือไมใบชนิดตางๆ เชน เสนหจันทนุแลง หนวดปลาหมักแดงระ เฟินชนิดตางๆ หมากผูหมากเมีย
ลูลาชนิดตางๆ ปีกเหีย รวมไปถึงไมเลื้อยบางชนิด เชน ยอขาวงาดูธรี
ก็สามารถจัดปลูกรวมกัน จำลองบรรยากศใหดูเป็นสวนอังกฤษได

สวนชนบทอังกฤษแบบต่าง ๆ

สวนชนบท อังกฤษมีความหลากหลายแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่
สิบเนื่องมาจากสภาพภูมิประเทศและสภาพแวดลอมในบริเวณนั้นๆ องค์ประกอบสวนก็แตกต่างกันไปด้วย
ไมวาจะเป็นสวนชนบทอังกฤษแบบทองทุง สวนชนบทอังกฤษแบบภูเขา สวนชนบทอังกฤษแบบริมทะเล
หรือสวนชนบทอังกฤษแบบในเมือง

1. สวนชนบทอังกฤษแบบท้องทุ่ง

ไขพื้นที่เล็ก ๆหลังบ้านปลูกพืชผักสวนครัวแบบง่าย ๆ

รถเข็นไม้ผันเก่ากลายเป็นของแต่งสวนได้เป็นอย่างดี

ภาพกระทอมในชนบท อังกฤษ มีผนังบ้านเป็นกำแพงหิน จอบ คราดเหล็กขึ้นสนิมพิงแหนไปกับกำแพง
มีกองฟืนไมสุมอยูไกลๆ ถังน้ำเกาๆวางอยู่ไมหางจากกัน
รินรำไมเต็มหนามากมายาจายของบานปลูกผักสวนครัวไว้ ส่วนอีกด้านปลูกไม้ดอกสีสวย
ทางเดินแผนหินกับกรวดกอนเล็ก ยังทำหนาที่เป็นลานอเนกประสงคหนานาดวย จะแยกช่า เพาะปลูกต้นไม้
หรือนั่งเสนรับแมเย็นก็สามารถทำได

2. สวนชนบทอังกฤษแบบภูเขา

ไมดอกที่ตกแต่งร่วมกับตัวบ้าน ประดับหินนผนังให้กลิ่นอายของกระท่อมบนภูเขาได้ดี

วางหินเรียงซ้อนกันเป็นแนวรั้วเตี้ย ๆ และปลูกต้นไม้ขนาดเล็กแทรกไปตามช่องว่างระหว่างหินแต่ละก้อน
เพื่อลดความแข็งกระดางของหินลง

สวนชนบทบุเบบญชาลูอ่อน โยนสวยงามด้วยไม้ดอกหลากสี ที่ขึ้นสลับแทรกกับหินก้อนที่วางกระจายอยู่บนพื้น
กรวดและน้ำกองจัว จัดเรียงกอนหินไหมีระดับสูงต่ำ ปลูกแทรกตนไมแบบสวนหิน (Rock Garden)
มีแนวกุหลาบเลื้อยเกาะไปกับกำแพงหิน และมีมุมโต๊ะหินวางไว้ที่หน้าบาน

จัดสวนหินแบบง่ายๆ

1. เลือกมุมสวนก่อน ควรเป็นมุมที่อยู่ชิดกับกำแพงด้านใดด้านหนึ่ง
และไม่ทำให้เกิดปัญหาเรื่องการดูแลรักษาในภายหลัง

2. ปรับ ระดับพื้นบริเวณที่จะจัดสวนหินให้สูงกวาพื้นที่ส่วนอื่น เรียงก้อนหินธรรมชาติให้สวยงาม
เวนจังหวะไหสามารถปลูกตนไมแทรกไปได

3. เลือกไม้ดอกคลุมดินที่ให้ดอกและสีอยู่ในโทนสีเดียวกัน
อาจเป็นโทนสีรอน เชน เหลือง แดง ส้ม หรือโทนสีเย็น เชน ชมพู ม่วง น้ำเงิน

นอกจากไม้ดอกเล็กๆแล้ว อาจเลือกปลูกไม้อวบน้ำเบาชนิดก็ได้
เชน กุหลาบหิน แลวปิดพื้นสวนดวยการโรยกรวดแมน้ำกอนเล็กอีกที

3. สวนชนบทอังกฤษแบบริมทะเล

นอกจากสีโทนขาว-ฟ้าที่คุ้นชินเมื่อนึกถึงบรรยากาสของทะเลแล้ว
สีเขียวออน ๆ หรือสีแดงสดก็ชวนให้นึกถึงสีของน่าและดอกไมทะเลได้

วางเรือหาปลาล่าเก่าตกแต่งในสวน และปลูกไม้พุมต้นเล็กขึ้นแซม ทำให้ดูเหมือนถูกทิ้งไว้แบบไม่องใจนัก

กระท่อมไม้ริมทะเลมี รั้วไม้เตี้ยอยู่หน้าบ้าน ปลูกไม้พุมสลับชนิดอยู่ริมรั้ว เรือไม้เก่ากลายเป็นพรรเอกในพุมสวน
เศษตาข่ายแหที่ทิ้งไว้ถูบเปลือกหมุดติดความทรงจำ ที่ทำให้นึกถึงความสุขเมื่อครั้งมาพักผอนที่นี่
ระเบียงไมเล็กๆ หนาบานกับเกอี้ผาใบ เป็นมุมสงบที่ไม่มีที่ไหนเหมือนอีกแลว

ไม้สำหรับจัดสวนริมทะเล
สวนใหญไมทั่วไปสามารถนำ มาใช้จัดสวนเป็นพรรณไม้ทนเค็มริมทะเลได้ เลือกที่มีรูปร่างของใบ สีของดอก
และทรงพุมแตกตางกัน เพื่อปลูกแบบแปลงผสมรวมชนิด ให้ไดบรรยากาศในสไตลูสวนอังกฤษ
อาจจัดกลุมโทนสีเป็นสีขาว-ฟ้า หรือสีสดที่สื่อถึงมรรยากาศในญี่ปุรอนอินสตไลก์ได้
พรรณไมนาใช้ ไดแก เสมา ซึ่งเมื่อออกดอกจะให้ดอกสีสวย แพงพวย เทียนทอง อิฐชัน ประทัดได้หวัน

4. สวนชนบทอังกฤษแบบในเมือง

ปลูกต้นไม้ตูงกระถางและกระบะช่วยประหยัดพื้นที่ ปลูกดละกันหลายชนิด
ปูพื้นสวนดวยกรวดกอนเล็กๆ เพื่อไหเขาไปใช้งานได้ลาย

ดัดแปลงโอ่งอันเก่าให้กลายเป็นที่ปลูกต้นไม้ด้วยในตัว
โดยนำขวดน้ำพลาสติกมาใชแทนการนะปลูกโอ่เดียเก ที่นำของเก่ามาใช้ได้อย่างคุ้มค่า

บ้านในเมืองมีพื้นที่ เล็กเหลือแต่อยชนิด บ้างก็เหลือแต่พื้นที่เล็กๆตรงหน้าบันไดทางขึ้นบ้าน
บางก็เพิ่งเปลี่ยนที่ทำงานใหม่บาน ที่ที่ดีอังสอยใช้ชุมุดตาที่สุด
มาต่องอิฐริมกู้แพูที่เป็นสวนเดียวกับกระบะปลูกตนไม
วางกระถาง ตนไมสลับตามุลางบางเพื่อความสะดวกเวลาโยกย้าย
สวนกระบะตนไมจะปลูกไมดอกสีสวย หรือผักสวนครัวก็ได้แลวแต่เจ้าของบ้านชอบ

สวนกระถาง
เหมาะกับพื้นที่ขนาดเล็ก การทำกระบะปลูกต้นไม้ จะช่วยจัดระเบียบให้พื้นที่ที่มีขนาดเล็กได้เป็นอย่าง ดี
เวลาปลูกดูนไมลงกระถาง แนะนำใหปลูกตนไมหลายชนิดในกระถางเดียวกัน ให้ดูคลายกับการจัดแจกันดอกไม้
ทั้งไม้ใบไมดอกคละชนิดคละสีกันไป เป็นวิธีงายๆที่ชวยตังบรรยากาศสวนอังกฤษมาไว้ในสวนได

เรื่อง: สายสุนีย์, อรรถ, วรัปศร
ถูาพ : ภกิรักษ, ปิยะวุฒิ, สิทธิศักดิ์
ผูชวยชางภาพ : หัสธลิน สมบูรณพูลผล
ที่มา http://www.baanlaesuan